مسئوولیت متن و شکل بدوش نویسندۀ مضمون میباشد، عقیدۀ نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد

احسان‌الله اړينزی

۲۰۲۶/۰۴/۰۴

افغانستان

طبيعي، بشري، سياسي، اقتصادي او تاريخي جغرافيه

درويشتمه‌برخه

۱۰ – بغلان

بغلان د افغانستان په شمال ختيځه برخه کې پروت دی. د کوشانيانو په وخت کې د بغلان د لرغونتوب نښې او اسناد شته. په تواريخو کې د دې ځای پخوانی نوم Baghlango راغلی، چې معبدوله معنی ورکوي او په دويمه ميلادي پيړۍ کې د سرخ کوتل په ډبرليک کې ذکر شوی. د زردشت نامتو اورتون/ اتشکده هم په همدې سيمه کې موقعيت درلود. د اوسني بغلان د شمرق تاريخي اثار ډېرو خېړنو ته اړتيا لري.
دا ولايت پخوا د قطغن او بدخشان د نائب الحکومه ګيو يوه برخه و، چې وروسته بيل ولايت شو.بغلان 22460km پراخوالی او 1150000 (2023) نفوس لري. د بغلان شمال ته تخار، شمال ختيځ ته کندز، جنوب ته پروان، جنوب ختيځ ته پنجشير، او لويديځ ته سمنګان او باميان ولايتونه پراته دي. د هندوکش غرونه د دې ولايت په جنوبي او ختيځو سيکو کې غځېدلي ، چې د اندارب او خنجان د اوبو سرچيني بلل کيږي. د باميان اوبه هم د بغلان د cمکو په خړوبولو کې برخه لري. بغلان د سمندر له سطحې څخه په منځنۍ توګه 1800m لوړ دی؛ خو د قول برسنګ څوکه ان 4540m جګوالی لري.
پخوا د بغلان د اوړي تودوخه د $30C^0$ او 40 تر منځ وه، چې اوس د موسمي بدلونونو په توسن لږ نوره هم لوړه شوی او ژمي صفر او منفي 5- 8 ته ښکته کيږي.

دا ولايت د منځنۍ آسيا د هواء، د امو سيند د لنډبل او د سايبريا د هوايي کتلو څخه اغېزمن کيږي. کلنی ورښت يي په اوارو سيمو کې 200mm – 300 او په خنجان او غرنيو برخو کې 400mm - 600 ته رسي. په دې ولايت کې د برېښنا او سمنټو دوه پخوانۍ فابريکي فعاله دي.

شمي ر	د ولايت نو م	اداري درجه	مساحت پهkm^2	ختي ځ طو ل البلد	شمال ي عرض البلد	دسمندرل ه سطحې څخه لوړوالی په m	نفوس
	بغلان	دوهمه درجه	18255.2	68-00	36-34	1200	1113400
1	پلخمري	مرکز	640	68-42	35-57	650	230112
2	نوی بغلان	و-1	1596	68-45	36-10	550	

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خير و لولئ

3	دهنه غوري	و- 2	1819	68-29	35-54	850	72673
4	دوشي	و- 2	1745	68-41	35-36	900	82389
5	تاله وبرفك	و- 2	2965	68-14	35-43	1200	37212
6	خنجان	و- 2	1004	68-59	35-36	1100	37502
7	نهرين	و-1	1646	69-07	36-04	1150	85698
8	بورکه	و- 2	877	69-09	36-13	1150	64869
9	اندراب	و- 3	2332	69-15	35-38	1500	31421
10	خوست	و- 2	2592	69-32	36-02	1550	77755
11	ده صلاح	و-3		69-11	35-52	1500	39385
12	جلګه	و-3				1500	29394
13	پل حصار	و-3		69-19	35-44	1500	34027
14	ګزرګاه نور	و-3		69-24	36-22	1500	12452
15	فرنګ و غارو	و-3		69-32	36-14	1500	20416

بغلان مرکزی: 219073

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ